

Zmeša se namreč nekaj petroleja z lanenim ali pa s konopljenim oljem, to se segreje in potem se maže. Ker mlado živinče vsled ušij do cela obnemore, če se ga hudo lotijo in ga dolgo trpinčijo, imeti mora vestni gospodar na to vso skrb, da jih začne vstrajno preganjati brž, ko jih zapazi.

Ribstvo.

Dolgo smo čakali, celih 40 let, od časov, ko so se reševale pravice starih prejšnjih grajščakov in vse je bilo rešeno, le naše ribstvo je bilo celo pozabljeno. Naše bistre postrvice so morale le grajščake hraniti in verjamite, da s tem nihče ni bil zadovoljen. Brez reda in brez meje so ribili po polovični pravici po dva, po trije in drug za drugim so znali mladeži več škodovati. Tudi ni bilo strogega nadzorovanja in tako so se tatinski pobalini odnašali, kar je ribičem preostalo tako, da so naši potoki celo izpraznjeni. Ko je pa vsake krivice mera polna, tedaj rada pride pomoč. Tudi nam bo v tem oziru pomagano, ako hočemo. Domoljubni gospod Jerman, dež. poslanec, se je oglasil ter je stavil v deželnem zboru predlog, naj bi se tudi ta zastarela pravica od grajščakov rešila, in tako bodo imeli naši okr. zastopi v tem letu nalogo, zastran rešila poročati. Občine, prihodnje lastnice ali vžitnice ribstva, pa naj se ne vstrašijo odkupila, kajti če pride ribstvo gledé na razne kose le enemu ribiču v roke, bode lepši red, bode se mladež štedila in pravice, prodane občinam, bodo po občanih zaradi lepših dohodkov zavarovane. Torej hvala velespoštovanemu gosp. Jermanu! Na mnoga leta!

V Mislinji, 1. marcija.

J. V.

Sejmovi. Dne 27. marcija v Dobovi, v Vildonu, v Ljutomeru, na Ptujski gori, v Podplatu, v Početrku in v Soštanju. Dne 29. marcija pri Novicerkvi.

Dopisi.

Iz Krčevine pri Ptuj. (Slovenci, svoji gospodje.) [Konec.] V tretjem in drugem razredu smo sijajno zmagali, v prvem pa ni bilo mogoče, ker so volilci skoraj sami nemčurji. Sedaj ima naša občina vrlega slovenskega kmeta za župana in občinski svetovalci so tudi sami naši možje. Naš prejšnji dolgoletni župan, privandran Nemec g. Stalzer, pa sedaj premišluje minljivost posvetne gloriije, seveda nemškutarske. Vse njegovo prizadevanje, da bi nas mogel še nadalje za nos voditi, kakor nas je prej, se mu je ponesrečilo. Nemškutarskemu gospodstvu je odklenkalo, upamo, da za vedno. Naš sedanji župan, ki se trudi ustreči vsestranskim željam občanov, vpeljal je tudi slovensko uradovanje. Ljudje so zato jako zadovoljni in se tudi vedno bolj začenjajo zavedati svoje slovenske narodnosti. Nekateri prebirajo tudi dobre slovenske časnike, katere prav iz srca priporočamo i drugim, da se prepričajo, kako se nam Slovincem godi. Da se narodna zavest v resnici širi med nami, pričajo i naslednje besede vrlega slov. odbornika: »Ko smo imeli h koncu leta občinski račun, smo bili vsi skupaj poklicani, in prišli smo vsi, pa sami Slovenci. Nemca nobenega ni bilo. Lepo je bilo slišati občinskega predstojnika, ko je vse v našem lepem slovenskem jeziku govoril in račun pozmislu vseh dobro sklenil. Ko je bil na ogled postavljen, ni ga noben iz Ptuja prišel ogledat, ne vem, zakaj ne, morda se jim slovenski jezik ne dopade.« Da, tako je; če nečajo, nam je to-le prav, saj jih ne potrebujemo, kajti sedaj smo Slovenci gospodarji. Kakšne

vrste ljudje so naši nemškutarji, pa nam pričajo te-le besede, ki jih je jeden izmed njih izgovoril, ko ga je uprašal Slovenec, zakaj da kot rojen Slovenec ne drži z nami: »Jaz nisem Slovenec, ne Nemec, ampak jaz sem mesar!« Kaj ne, kaj takega pa zmore le zvita nemčurska buča! Ako je mesar, pa naj le ostane pri svoji mesarski politiki in nas naj ne draži s svojo nemškutarijo. Kako so komandirali ti ljudje prej, si lahko sedaj vsak misli. Hvala Bogu, da smo se tudi mi Krčevinarji, ki smo neposredni sosedí našega velikonemškega mesta Ptuja, vzdramili ter vrgli raz sebe jarem nemčurstva, ki nas je prav občutno težil toliko let. Sedaj pa

Krepko le naprej, Krčevina,

S slovensko zavestjo na dan!

Da narodna si mi občina,

To srčno želi tvoj občan.

Srednji Gasteraj. (Železnica.) Gosp. Koser v 8. št. govori o železnici, a rečemo mu, da akoravno je njegova misel lepa, hvalevredna in za Slovence koristna, vendar je kočljiva. Pomislimo, ako se bode železnica gradila, in to nekda za gotovo, ker je do Purkle med Cmurekom in Apačami, kakor je govorica, že dovoljena. Kako bi to bilo, ako bi se od Purkle vozili na Radgono, Radince in od tam na Ptuj? Ali mar mislite, da se od Radince na Ptuj parkrat stopi? Od tam je tudi precej hribovit svet, kar od Purkle na sv. Lenart ni. Dalje je iz Spielfelda od Ljutomera lokalno železnica, ki bi se od Purkle do Radince morala spremeniti v državno, to bi tudi nekaj stalo in bila bi nekaka mešanica, ker do Purkle bi bila lokalna, od tam do Radince državna, a dalje v Ljutomer zopet lokalnica železnica. Naj bolje bode, da se gospodje držijo od Dunaja do Krapine in naprej ravne črte, katera je od Purkle na Sv. Lenart, oziroma Sv. Trojico na Ptuj najprimernejša, — k.

S Sladke Gore. (Bela žena) navadno pride kakor tat; in tako nepričakovano je tudi v našem župnišču (farovžu) potrkala. Bilo je v petek 9. sušca, ko je šla sestra našega č. g. župnika, Marjeta Kene, v Celje, da bi se enkrat obiskala lepo cerkev oo. kapucinov in tam velikonočno obhajilo prejela. Ali tega ni slutila, da bode to obhajilo ob enem tudi popotnica za večnost. Prišla je domov v soboto ob 5. uri popoldne in se potožila, da jej je slabo. Morala se je vleči v postelj, iz katere ni več vstala; kajti po 4 ure trajajočem kratkem trpljenju, prevedena s sv. sakramenti za umirajočo, izdihnila je ob 9½ uri večer svojo blago dušo. Ko se je solnce drugi dan izza gor prikazalo, žalovala je vsa Sladkogorska župnija, kajti lahko rečemo, zgubila je dobro, skrbno in usmiljeno mater, ki je bila ob enem vzgled vsem devicam. Njeno dobro srce in radodarna roka sta bili vsakemu kake pomoči potrebnemu odprti. Zato ne žalujejo samo č. g. brat in njihovi znanci duhovniki, temveč posebno reveži si solze brišejo ob njenem ranem grobu. Zares, zaslužila si je ime: »zlata Marjetka«. Kako ljubljena je bila od Boga, videlo se je pri njeni lepi smrti; pač kakoršno življenje, taka smrt! In kako ljubljena od ljudi, to se je pokazalo pri njenem pogrebu. Na tisoče ljudi je prišlo spremljat jo na zadnji poti, med temi je bilo 10 duhovnikov, katerim se tukaj še enkrat izreka srčna zahvala, posebno voditelju spremstva vlč. g. J. Bezenšek, duh. svetovalcu in župniku iz Čadrama in č. g. Fr. Časlu kot pridigarju in celebrantu. Ljubi Bog naj pokojni Marjetki poplača njeno usmiljenja in čistosti polno življenje! Bog jej daj večni mir in pokoj, č. g. bratu po sladko tolažbo! »Le križ nam sveti govori, da zopet vid'no se nad zvezdami.«

Iz Kostrivnice. (Naš strahonja.) G. urednik! Naš berič išče tiste, ki so ga v »čajtinge dali«. Strah me spreletava, ako pomislim, da bo morebiti celo v Maribor prikorakal ter vam malo preblizu pod nosom

mahal s svojo beriško sabljo, češ, kakó se predrznete kaj takega tiskati! Zakaj hudomušni ljudje vedo povedati, da je to že enkrat storil pred kakimi 18 leti, pa takrat so ga neki prav hitro posadili na ulico. Da boste v bodoče bolj previdni, moram vam v svarilo povedati, kakó strašno se je do sedaj maščeval nad onimi, katere ima tu v Kostrivnici za dopisnike vašega lista. Čujte in strmite: začel jih je kar križem obrekovati in trositi o njih grde laži ter ima celo par pomočnikov. Kedar sem kaj takega slišal, mi je prišlo na pamet vprašanje, koliko davka ali štibre bi pač plačal berič in njegovi pomočniki, ko bi se vresničile besede, katere sem nedavno bral v nekem časopisu:

Platijo naj davke hudobni jeziki,
In gobci lažnjivi pomagajo naj!
Če ti bi nam bili davkov plačniki,
Ves svet spremenil bi v veselje se raj!
Le vinarjev pet za vsako laganje,
Koliko bi davka naneslo že to?
Deset pa za sleherno obrekovanje.
V resnici na svetu bi davka ne b'lo!

V svoji zaslepljenosti se je na malo čuden način maščeval nad pošteno, krščansko družino, ki je čisto nedolžna, zavoljo dopisov iz Kostrivnice. Ker so se veselice bralnega društva vršile v gostilni g. Lindiča in je njegova hiša naročena na »Slov. Gospodarja«, jo je zviti naš ptič in berič hitro iztuhtal, da se od tam pošiljajo dopisi v vaš list. O Karžupnik, ti bi bil gotovo dober »Staatsanwalt«. kakor te je pred kratkim zaničljivo imenoval višji uradnik tam doli na Podplatu. Morebiti te pa še enkrat vendarle pokličejo v Celje ali celo na Dunaj, da nastopiš imenitno to službo. Saj bi bilo kaj takega še mnogo boljše plačilo za tvoje neštivilne zasluge, katere si si pridobil za našo občino, kakor pa zasluzni ali zlati križec, za katerega se je namesto tebe, žal, zastonj potegnil občinski naš predstojnik! Po tvojih mislih bi bil tedaj te dopise pošiljal, recimo: tudi gospod Ogrizek, ako bi se bile vršile pri njem veselice in bi bil naročen na »Slov. Gosp.«. Ali ni res, gospod urednik, da je naš berič — pardon — naš gospod berič bištra glavica? Toda tudi ostali mi Kostrivničani nismo padli na glavo, in zato mislimo, da je pravi vzrok hudobnega obrekovanja morebiti nekaj celó kaj drugega, recimo: nevošljivost! Pa naj bo za danes dovolj, morebiti več prihodnjič.

Iz Orehovec. (Kje je resnica?) Kar je bilo pisano v 6. št. »Slov. Gosp.« o našem okrajnem zastopu, bilo je po vrsti posneto po graški »Tagesposti« z dne 30. dec. l. l. Zakaj torej Orohovčan te najprej na popravek ne sili? Ali liberalci so vajeni na razkošnost, zato jim ni nič novega; nam pa, ki v potu svojega obraza kruh jemo, je treba dobro premisliti, predno kak belič izvržemo. Res je prvič, da nam okrajni zastop doklade nalaga in žepe prazni. Če okrajni zastop nima dolga, tedaj pa ga imamo mi, davkoplačilci, ker se bode svota 5721 gld. 73 kr. letos morala z dokladami 20% pokriti. O novih okrajnih dokladah pa nihče ni pisal. Če pa je okrajni zastop tako varčen, tedaj se pa naj doklade za 2% ali 3% znižajo, in to bo v sedanjem času veliko. Resnica je, da je Winkler rekel, da je 3000 gld. prihranjenih in s tem se bode nova cesta delala, in se je pristavil to, da mi moramo vedno tje doli za tiste ceste plačevati, tedaj naj Dolančci sem gor tudi plačajo; in to lahko s prisego potrdim. Winkler je duša, Wračko pa telo, tedaj sta eno in zato tudi vesta, kake burke vganjata! To ni res, da bi prostovoljno hotele občine to cesto imeti, le nekaj privržencev sta Winkler in Wračko dobila, to pa občinske predstojnike, pa še te ne na kaj lep način; sedaj še o tem molčim, ako je treba, še pride! Poličani se vložili pritožbo na okrajno glavarstvo, Šavniška občina se je do zadnjega braniša,

Ivanševci so se protivili, da se je bilo bati nereda. Razburjenost je bila po vseh teh občinah velika. Nadalje, da se je 12-5 km dolga cesta s celo malimi stroški 700 gld. takoj poravnala z okrajnimi dohodki. Ljubi Bog! Ste teh 700 gld. dobili s Pruskega? To je vse jedno ali sem jih dal včeraj, danes ali jutri, ko sem jih dati moral, saj sem tudi v tem okraju in davek plačujem. Ravno tako je s tistimi 400 do 600 gld. za nasip ceste. Ko bi okrajni zastop ne razširil ceste, bi tudi ne trebalo novih mostov. Sedaj pa imajo Polička, Šavniška, Lastomerska, Ivanševska, Stavenska in Očeslavska vas 453 gld. 88 kr. okrajnemu zastopu vrniti. Ali bodo te občine na Prusko po denar šle, da ne bode treba davkoplačilcem iz žepa jemati! Sedaj pa še, g. načelnik, dalje! Še me je več posestnikov popraševalo, ali bodo dobili obljubljeno plačilo, kar se njim je za novo cesto vzelo? Pa še več, ali bomo tudi od ceste dačo plačevali? Postava z dne 9. prosinca 1870 št. 20. deželnega zakonika veleva § 3: tisti, ki ima dolžnost pota napravljati in vzdržavati, je dolžen lastnike ali vžitkarje poslopj in zemljišč, ležečih ob javnih potih, zavarovati zoper vsako škodo itd. Kako je, Wračko, s tem? Kmetu so to same dobrote? Tistih 5000 gld., kar je okrajni zastop dovolil za plemenske bike, je pa veliko preveč. Saj nismo v obljubljeni deželi, da bi lahko denar trosili! Ako drugi okraji kaj takega storijo, pa storijo pametno. Vzamejo 200 do 300 ali največ 500 gld. Ali bode jedno tele stalo 100 gld. Ako se za 100 gld. 3 teleta kupijo, je za 500 gld. dosti našemu okraju za poskušnjo. Tukaj je najprej treba ljudi učiti, kako se senožeti zboljšajo in umno živina redi, potem bode lepo plemo. Od tistih 5000 gld. pa je na leto po 4% 200 gld. obrestij, če se ta denar le v treh letih vrne, je za 600 gld. okraj prikrajšan. Ako pa bi se vzelo 500 ali 1000 gld., bi pa okraj bil prikrajšan samo za 20 ali 30 gld. Tako gospod Wračko: zrno do zrna pogača, kamen do kamena palača! O kapelski župniji posebej pa se dopisniku še senjalo ni. Pisal je le o občinah, kjer se je nova cesta delala in je prirastlo iz 12% na 20%, kar se bode iz žepa jemalo, ko bi le kaj bilo. Saj se tudi na »Orehovem« dimniku pozna, da ni cvenka!

Iz Slov. gor. (S pota.) Ako pogledamo v Koledar družbe sv. Mohorja, najdemo v Lavantinski škofiji župnijo Sv. Jurija v Slov. goricah, ki lahko tekmuje gledé števila Mohorjanov s sosednimi župnijami, kajti na sto ljudij pride že 7 družbenikov; v tej zadevi smemo pohvalno omenjati to župnijo. Potujoč po svojih opravilih dospem v občino Sv. Jurija, tam stoluje nekdo, ki se štuli dobrega Slovenca in gospodarja, ki je ud večim gospodarskim društvom; a kakó sem se čudil tam! Napravil je ta mož novo občinsko tablo z napisom: »Ortsh. u. Gemeinde St. Georgen«. Glejte no, ali smo v ljubi Bismarckovini, tam v nemškem rajhu? Grdo od moža, ki hoče povsod nekaj veljati. In kateri jezik navadno govori? Nemški! In pri taki priliki, kadar nosijo v denarni zavod Slovenci denar! Kaj si preprosti kmetič more misliti, ako svoje višje sliši nemško govoriti, in pri takem zavodu, ki je v slovenskih rokah? Ni toraj čuda, da ima tam blizu njegovega doma neki preprost človek napis: »Franz Stelzer, Sattler«. Slovenci, ali to razumete, da je ta sedlar samo za Nemce? Z žalostnimi čuti primaham v Srednji Gasteraj, tam se mi jeza takoj poleže, ker najdem na občinski tabli lep slovenski napis, jednako tudi na hiši župana, g. Francu Kurnika, zapisano zraven hš. št. z zlatimi črkami: »Srednji Gasteraj«. No, to je lepo, niste še vsi Jurjevčani zaspali! Hvala takim možem, ki se ne bojite pritiska nemškega morja; a onih novošegnih Slovencev se pa izogibajte! Še nekaj: Neko dekle, ki se je nekaj nemške kulture navzelo, pride h kovaču v Slov. goricah,

ter mu dá železo za »burkije« z naročilom, naj jih prav kmalu napravi, rekoč: »Eine mochen für den kleinen Hefen, eine mochen aber ein bisl grössere für die Kropenza«. Kaj ne, dragi bralci mojih popotnih opazk, to je pa res — čudovito za »Slovenske gorice«. O uboga Slovenija! — Dalje omenjam, da so župani v Šicah, Ledinjaku in v Krembergu značajni Slovenci, imajoči srce za trpina Slovence. Občina Ledinjak ima lep slovenski pečat: »Občina Ledinek«; in v Krembergu tik slovensko-nemške meje imajo občinske table v lepi slovenščini n. pr. »Kraj Velka«, »Majhni vrh« itd. Jednako ima občinske table najpopred v slovenščini tudi občina Zg. Ročica. Pohvaliti moram tudi možatega župana na Savnici g. M. St. Živeli taki narodnjaki!

Od Sv. Ruperta v Slov. gor. (Srečna fara.) Doživeli smo dne 25. prosinca veliko srečo in dne 28. prosinca še je bil veliko srečnejši dan za Ruperčane. Imeli smo namreč instalacijo novega č. g. župnika Iv. Pajtler. Vč. g. dekan od Sv. Lenarta so bili zraven in nam besedo božjo oznanjevali. Bilo je tudi veliko gg. duhovnikov in drugih ljudi. Naša fara se sme ponasati s takim dušnim pastirjem in pač lahko bomo letos veselo alelujo zapeli. Daj Bog, da bi jih vsi farani lepo ubogali, da bodo oni in jim izročena čreda lahko veselo alelujo prepevali — na veke! J. K.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so se zdravi povrnili s Francoskega in ostanejo čez velikonočne praznike na Dunaju. — V notranjem mestu hočejo za poslanca izvoliti v državni zbor Noskeja. — Gosposka zbornica je postavila o prodaji na obroke izročila posebnemu odseku.

Česko. V Pragi je 11. t. m. neki socijalist v benediktinski cerkvi v Emavzu vrgel blata s kamenom v lice možu, ki je pobiral darove za papeža. Sploh so socijalisti na Češkem jako predrzni; lahko, saj imajo 25 svojih časopisov.

Moravsko. Staročeski poslanci moravski so se dne 19. t. m. izrekli proti vladnemu načrtu volilne preosnove in so za občno volilno pravico.

Štajarsko. Celjana Stiger in Rakusch sta se vozila na Dunaj k učnemu ministru zaradi paralelk ali vsporednic na Celjski gimnaziji, in minister jima je odgovoril, da se hoče držati pravice.

Koroško. V Velikovecu namerava zidati ljudsko šolo za slov. otroke družba sv. Cirila in Metoda; zdaj pa hočejo tamošnji nemčurji napraviti otroški vrtec, in čujte! občni nemški »šulverein« v Berlinu je dal 2000 gld. in neka podružnica iz Saksonskega 150 mark. — Deželne razstave 1895 ne bode, kakor se je sklenilo na zadnjem shodu obrtnega društva.

Kranjsko. V Ljubljani je umrla znana rodoljubna gospa Murnikova. — Učno ministerstvo je podarilo muzejskemu društvu v Ljubljani 200 gld. — Hranilnica v Novem mestu je dovoljena.

Primorsko. Slovenski veletržec gosp. Fr. Kalister je podaril za slov. velikošolce 25 delnic, vrednih 3000 kron. — V Kanalu bodo ustanovili posojilnico. — Naučni minister dr. Madeyski je bil v Trstu in si je ogledal šole.

Hrvaško. Zagrebški vseučiliški profesor dr. Bresztiensky, še le 50 let star, je umirovljen od vlade, ker je »klerikalec« in član izvrševalnega odseka združenih vladi nasprotnih strank. To pač ni pravi vzrok, in zato je večina hrvaškega naroda užaljena.

Ogersko. Ministerski predsednik dr. Weckerle se je te dni mudil pri svetlem cesarju na Dunaju, rad bi vedel, kako se naj obnaša o smrti puntarja Kossutha, kateri je umrl vtorek v noči. — V Požunu so hoteli framasoni napraviti ples ali »bal« v noči od velikega četrтка na veliki petek. Ne krščanski možje, temveč skoro vse požunske gospe so zoper to in tako bodo framasoni opustili to peklensko namero.

Vunanje države.

Rim. Te dni je bil pri sv. očetu srbski ministerski predsednik Simić zaradi cerkvene pogodbe ali konkordata.

Italijansko. Pravosodni minister hoče predlagati pomiloščenje za mnoge, ki so bili obsojeni pri vojnih izjemnih sodiščih. — Vlada tudi hoče sol podražiti, da bi kaj več denarja dobila, a vse ubogo ljudstvo je zoper ta poskus.

Francosko. Vedno bolj se vlada nagiba na katoliško stran. To bode tudi treba. Dne 15. t. m. je anarhist Pauwels hotel bombo dejati v cerkvi sv. Magdalene, naj bi razletela dve uri pozneje med pridigo; ali ko je bombo položil na tla, se takoj razletel in nesrečnejša na drobne kose raztega; druge večje nesreče pa ni bilo.

Nemško. Cesar Viljem se je 20. t. m. odpeljal v Opatijo, kjer cesarici tako ugaja, da misli ostati tri mesece. — Dne 20. marcija je bila potrjena trgovska pogodba z Rusijo.

Rusko. V Vilni je hotela postaviti vlada spomenik generalu Muravjevu, ki je zatrl poljsko ustajo l. 1863. Sedanji guverner v Vilni pa je to odsvetoval in njegova je obveljala. Čemu tudi dražiti ubogo poljsko ljudstvo?

Bolgarsko. Knez je pomilostil metropolita, pravoslavnega nadškofa, Klementa. Vsi hvalijo to kneževno previdnost. — V Ravnistu na srbski meji je bil boj med 80 bolgarskimi tihotapci s tremi srbskimi mejnimi stražniki, katerih jeden je bil smrtno zadet; vendar ves dogodek nima nikake posebne važnosti.

Srbsko. Mati kralja Aleksandra, Natalija, ki je pred par leti siloma morala Srbsko zapustiti, pride po veliki noči v Beligrad, ker so njen zakon z Milanom zbrani škofje spoznali za veljaven.

Črnogorsko. Albanci so ubili nekega Črnogorca. Sorodniki in prijatelji umorjenega so vled tega napali Albance ob meji in je bil hud boj, v katerem je več mrtvih ostalo. Tam se kaj takega rado zgodi.

Amerika. Vstaja v Braziliji še ni končana, kajti general Mello še se na jugu vedno vojskuje z vladnimi četami; vendar ne bode več veliko opravi, ker so se vstaške ladije pred glavnim mestom Rio de Janeiro udale.

Za poduk in kratek čas.

Kaznovana radovednost.

(Po Seguru.)

Preden je P. Olier ustanovil svoj prvi samostan, prebival je s svojimi tovariši v neki zasebni hiši v Parizu. Ker niso imeli posebne kapelice, zbirali so se v neki sobi ter so imeli v njej tudi svoje duhovne vaje pod vodstvom P. Olierja. Z iskrenimi besedami jih pater vspodbuja k čednosti in popolnosti; posebno pa jih opominja vsakokrat, da naj pokončajo v sebi starega človeka t. j. svoje dosedanje slabo nagnenje in poželenje ter naj oblečejo novega, ker so sedaj zapustili svet in sklenili samostansko življenje začeti.